

ประมวลแนวทางการดำเนินงานกองทุนชุมชน ตอน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หน่วยงานดำเนินการ.....๓

หนังสือตอบข้อหารือ/ซักซ้อมความเข้าใจ.....๔

แนวทางการป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนถูกร้องเรียน.....๗

ความรับผิดชอบของกรรมการกองทุน.....๘

ความแตกต่างระหว่างกองทุนหมู่บ้านที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล.....๘

วิธีการ/ขั้นตอน/มาตรการทางสังคม.....๙

กรณีศึกษา.....๑๒

รายละเอียดกรณีศึกษา.....๑๖

ตัวอย่างแบบพิมพ์หนังสือ.....๒๓

สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน

เผยแพร่ พ.ศ.2554

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยจัดสรรเงินให้หมู่บ้าน/ชุมชนละ ๑ ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในระดับฐานรากของประเทศ โดยให้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตของตนเอง ผ่านกระบวนการเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้หมู่บ้าน/ชุมชนมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการคน เงินทุนและทรัพยากรต่างๆ ด้วยตนเอง และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อลงทุนประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนา “คน” และ “การเรียนรู้” เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้าง “ความเข้มแข็ง” ของหมู่บ้านและชุมชนให้ยั่งยืน

ความเป็นมา

- (๑) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
- (๒) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคต และจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเอง
- (๓) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
- (๔) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม
- (๕) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่น และพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

ปรัชญา

- (๑) เป็นแหล่งเงินทุน เพื่อจัดสรรให้กองทุนหมู่บ้านสำหรับลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ และลดรายจ่าย หรือสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาไปสู่การสร้างสวัสดิภาพ สวัสดิการ หรือประโยชน์ส่วนรวมอื่นใดให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- (๒) เป็นผู้จัดหาแหล่งเงินทุน และประสานงานในการกู้ยืมเงินระหว่างกองทุนหมู่บ้าน
- (๓) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของตนเอง
- (๔) สนับสนุนการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองทั้งในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- (๕) สนับสนุนการเสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

วัตถุประสงค์

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีมติเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๕ กำหนดหลักเกณฑ์/ขั้นตอนในการดำเนินงานตามโครงการขอสนับสนุน ในการเพิ่มทุนและขยายวงเงินโดยการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน โดยประเมินผลจัดระดับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับ AAA AA และ A และได้อนุมัติจัดสรรงบประมาณเพิ่มทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีผลการดำเนินงานผ่านเกณฑ์ประเมินในระดับ AAA กองทุนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ AAA สามารถขยายวงเงินโดยกู้จากสถาบันการเงินได้ในวงเงินไม่เกินกองทุนละ ๑ ล้านบาท

การเพิ่มทุน

คณะรัฐมนตรีมีมติคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๒ อนุมัติงบประมาณเพื่อเพิ่มทุนแก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากงบประมาณไทยเข้มแข็งของรัฐบาล เป็นเงิน ๑๙,๕๕๙.๒๐

บาท เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเงินทุนของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการอย่างทั่วถึงต่อจำนวนสมาชิก และป้องกันการใช้เงินเกินกรอบและสร้างโอกาสทางอาชีพของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมถึงขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ให้เป็นไปตามความต้องการของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนี้

๑) ขยายระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จาก ๑ ปี เป็นไม่เกิน ๒ ปี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามการพิจารณาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแต่ละเมือง

๒) เพิ่มวงเงินการลงทุนแก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้วตามขนาดของสมาชิกที่ระบุในวันที่ได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ดังนี้

๒.๑) กองทุนที่มีขนาดสมาชิก ๕๐ – ๑๕๐ คน เพิ่มทุน ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อกองทุน

๒.๒) กองทุนที่มีขนาดสมาชิก ๑๕๑ – ๓๕๐ คน เพิ่มทุน ๔๐๐,๐๐๐ บาทต่อกองทุน

๒.๓) กองทุนที่มีขนาดสมาชิก ๓๕๑ คน ขึ้นไป เพิ่มทุน ๖๐๐,๐๐๐ บาทต่อกองทุน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ความตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ มาตรา ๒๑ และ

มาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้จัดตั้ง “ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ” โดยเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินการต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

(๒) เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

(๓) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๕) ติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

(๖) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หน่วยงานดำเนินการ

คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ความตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ๑ คณะ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน พัฒนาการจังหวัดเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้ากลุ่มแผนงานและข้อมูลสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนที่หนึ่ง พนักงานสำนักงานเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนที่สอง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง และให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งผ่านการประเมินของคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบ หรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) จัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน และงบประมาณการพัฒนา และบูรณาการขับเคลื่อนงานกองทุนหมู่บ้าน

(๔) เป็นหน่วยสนับสนุนการจัดการความรู้ให้กับกองทุนหมู่บ้าน ตลอดจนเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านทุกระดับ

- (๕) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อเกิดความโปร่งใส และบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์
- (๖) ประสานความร่วมมือ เพื่อสนับสนุนด้านวิชาการ และการจัดการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัด
- (๗) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านต่างๆ ในจังหวัดเพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน และส่วนที่เกี่ยวข้องต่างๆทราบ
- (๘) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
- (๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

ความตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่า ด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๖ ให้มีคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ๑ คณะ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน พัฒนาการอำเภอเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอหนึ่งคน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) สนับสนุนการเตรียมความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอด้วยกระบวนการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการพึ่งพาตนเอง
- (๒) จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับแผนยุทธศาสตร์ แผนงานงบประมาณกองทุนหมู่บ้านของจังหวัด
- (๓) จัดทำแผนงานและโครงการเพื่อบูรณาการการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน
- (๔) เป็นหน่วยจัดการความรู้ เพื่อบูรณาการการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน
- (๕) ติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหา ข้อร้องเรียน ข้อขัดแย้งของกองทุนหมู่บ้าน
- (๖) รายงานผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดตามระเบียบหรือวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมอบหมาย

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ได้มีหนังสือหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหนังสือชักชวนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบ และกฎหมาย จึงได้สรุปเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

หนังสือตอบข้อหารือ/ชักชวนความเข้าใจ

ที่	เลขที่หนังสือ วัน เดือน ปี	สรุปสาระสำคัญ
๑.	หนังสือที่ มท ๐๔๑๗.๓/ว ๗๔๘ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๘ เรื่อง การดำเนินคดีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	-สำนักงานกฤษฎีกา ตอบข้อหารือสทบ.เรื่องกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ดังนี้ ☐ กทบ.เป็นเจ้าของเงินกองทุนหมู่บ้าน และผู้อำนวยการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีอำนาจสั่งระงับการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้าน หรือให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านชดใช้ หรือส่งคืนเงินที่เบิกจ่ายไปแล้ว ☐ กทบ.และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจดำเนินคดีแพ่งและอาญาเกี่ยวกับเงินกองทุนหมู่บ้าน มีอำนาจดำเนินคดี

ที่	เลขที่หนังสือ วัน เดือน ปี	สรุปสาระสำคัญ
		ดังนี้ ๑) กทบ.มีอำนาจดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาเกี่ยวกับเงินกองทุนหมู่บ้าน ส่วนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แม้จะเป็นผู้มีอำนาจบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และเป็นผู้ครอบครองดูแลเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนหมู่บ้าน แต่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เป็นเพียงกลุ่มบุคคล มิใช่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล จึงไม่มีอำนาจดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาเกี่ยวกับเงินกองทุนหมู่บ้าน ๒) การดำเนินคดีแพ่งและคดีอาญาเกี่ยวกับเงินกองทุนหมู่บ้าน กทบ. อาจจะดำเนินการเอง หรือจะมอบอำนาจให้บุคคลอื่นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลดำเนินคดีแทนก็ได้ แต่ไม่สามารถมอบอำนาจให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เป็นผู้แทนในการดำเนินคดีเกี่ยวกับเงินกองทุนหมู่บ้านได้ เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นเพียงคณะบุคคล มิใช่บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ในกรณีดังกล่าว กทบ. อาจมอบอำนาจให้ประธานกรรมการ หรือกรรมการกองทุนหมู่บ้านคนใดคนหนึ่งในฐานะที่เป็นบุคคลธรรมดาดำเนินคดีแทนก็ได้ ๓) การขอให้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ว่าต่างให้ในคดีแพ่งนั้น ในคดีแพ่งที่นิติบุคคลซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็นโจทก์หรือจำเลย และมีใช้เป็นคดีที่พิพาทกับรัฐบาล และกรณีดังกล่าวเป็นคดีเกี่ยวกับผลประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น กทบ.จึงอาจขอให้พนักงานอัยการเป็นโจทก์ว่าต่างให้ในคดีแพ่งได้
๒	หนังสือ ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ ๒๒๙๕๐ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การตีความของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (องค์การมหาชน)	-คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นในประเด็น ดังนี้ ☐ เงินที่ กทบ.กู้จากสถาบันการเงิน (ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) ถือเป็นทรัพย์สินของ กทบ. ☐ กทบ.ในฐานะเจ้าของเงินมีความจำเป็นต้องรับรู้ผลประกอบการด้านการเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของแต่ละกองทุน เพื่อให้สามารถพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๒๒ ที่ให้อำนาจผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเป็นผู้พิจารณาสั่งระงับการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้านหรือให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านชดเชยหรือให้ส่งคืนเงินที่เบิกจ่ายไปแล้ว ☐ เงินกองทุนหมู่บ้านเป็นเงินทุนของ กทบ. ซึ่งเป็นเงินงบประมาณ ต้องบริหารจัดการโดยรอบคอบและรัดกุม เพื่อให้บรรลุนโยบายกองทุนฯ และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ และไม่เกิดผลเสียหาย ทั้งนี้ หากเกิดกรณีการบริหารจัดการเกิดผลเสียหาย หรือมีหนี้เสียเกิดขึ้น กทบ. ต้องตรวจสอบและติดตามหนี้เสียจนถึงที่สุดก่อน จึงดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ที่	เลขที่หนังสือ วัน เดือน ปี	สรุปสาระสำคัญ
๓	หนังสือ ที่ สทบ. ๓๖/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๙ เรื่อง การดำเนินคดีกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง	☐ การดำเนินคดีกองทุนหมู่บ้าน ฯ สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีฐานะเป็นผู้เสียหายและผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิโดยตรง ตามหมวด ๔ มาตรา ๒๙ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติมีอำนาจพิจารณาสั่งระงับการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้าน หรือให้กองทุนหมู่บ้านชดใช้ หรือให้ส่งคืนเงินที่จ่ายไปแล้ว ☐ กองทุนหมู่บ้านที่ประสงค์หรือมีความจำเป็นต้องดำเนินคดี (แพ่งหรืออาญา) กับผู้กู้ หรือผู้ถูกกล่าวหา กรณีมีการยกยอกหรือเบียดบังทรัพย์สินของกองทุน สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ชักซ้อมขั้นตอน/แนวทาง ดังนี้ คดีแพ่ง (ก) ตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับหนี้ค้างชำระด้วยความรอบคอบ (ข) เปรียบเทียบหนี้และหากตกลงกันไม่ได้ให้กองทุนหมู่บ้านมีหนังสือตามทวงถามผู้กู้และผู้ค้ำประกันเป็นลายลักษณ์อักษร หรือจดหมายลงทမ်းเป็นตอบรับถึงผู้กู้และผู้ค้ำประกัน (ค) ประชุมประชาคม (กรรมการ และสมาชิก) เพื่อขอมติหรือความเห็นชอบในการฟ้องร้อง/ดำเนินคดี ขออนุมัติค่าใช้จ่ายจากดอกเบี้ย/ค่าตอบแทน เลือกผู้แทนกองทุน (อย่างน้อย ๒ คน) เพื่อแต่งตั้งทนายและฟ้องร้อง กองทุนหมู่บ้านมีหนังสือถึงคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ขอให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเพื่อมอบอำนาจให้แก่ผู้ได้รับการเสนอชื่อดำเนินการฟ้องร้องด้วยวาจาต่อศาล หรือแต่งตั้งทนายไปดำเนินการแทนเมื่อได้รับและลงนามในหนังสือมอบอำนาจแล้ว คดีอาญา (ก) ตรวจสอบข้อมูลทางการเงิน ความเสียและผลกระทบ (ข) เปรียบเทียบหนี้หรือประนีประนอม (ค) กรณีตกลงไกล่เกลี่ยไม่ได้ ให้ประชุมประชาคมเพื่อขอความเห็นชอบในการฟ้องร้อง/ดำเนินคดี และเลือกผู้แทนเพื่อแต่งตั้งทนายและฟ้องร้อง รวมทั้งขออนุมัติค่าใช้จ่ายจากเงินดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทน (ง) ทำหนังสือถึงคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ เพื่อขอให้ทำหนังสือถึงคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด และจังหวัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อมอบอำนาจแก่ผู้ได้รับเลือกจากกองทุน (ง) แจ้งความกล่าวโทษกับผู้ถูกกล่าวหา ต่อพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่ ภายใน ๙๐ วัน นับจากวันที่ สทบ.ได้รับทราบข้อเท็จจริง

ที่	เลขที่หนังสือ วัน เดือน ปี	สรุปสาระสำคัญ
		(ง) ในกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน หรือสุดวิสัย และหากปล่อยไว้จักเกิดความเสียหายต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมื่อโดยรวมให้กองทุนหมู่บ้านมีหนังสือแจ้ง คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอได้ทันทีโดยมิต้องมีการจัดประชุมประชาคม แต่ต้องแจ้งให้สมาชิกทราบในการประชุมคราวต่อไป
๔	หนังสือ สทบ ที่ ๐๔๐๑/๐๐๓๔ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง ตอบข้อหารือข่าวกองทุนหมู่บ้านและการเรียกดอกเบี้ยเงินกู้	☐ เงิน ๑ ล้านบาทเป็นเงินของรัฐที่มอบให้กองทุนหมู่บ้านบริหารจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง พัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ดังนั้น เงินที่รัฐจัดสรรให้จึงมิใช่เป็นเงินส่วนตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ☐ เงินกู้ฉุกเฉิน เป็นสวัสดิการประเภทหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ สมาชิกที่มีความจำเป็นในกรณีฉุกเฉินขอกู้เงินดังกล่าวได้ ดังนั้น การกำหนดเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ฉุกเฉินจึงเป็นมติที่ประชุมประชาคมของแต่ละกองทุนว่าจะเรียกเก็บหรือไม่ โดย กำหนดให้เป็นระเบียบข้อบังคับของกองทุนให้ชัดเจน และอัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๔๔

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วย การจัดตั้งและบริหาร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการสนับสนุนระดับ จังหวัด/อำเภอ ทำให้พัฒนาการจังหวัด พัฒนาการอำเภอและเจ้าหน้าที่พัฒนา ชุมชนบางส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในฐานะ อนุกรรมการและเลขานุการ/ ผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายของกองทุนหมู่บ้าน แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ พัฒนาชุมชนโดยเฉพาะพัฒนากรซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่หมู่บ้าน/ตำบล ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการ ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านโดยการให้ความรู้ ให้คำแนะนำ การสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้ง การติดตาม/ตรวจสอบการดำเนินงาน ซึ่งระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ได้ให้อำนาจหน้าที่แก่ พัฒนากร แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน กองทุนหมู่บ้านได้ จึงทำให้พัฒนากรเสี่ยงต่อการถูกร้องเรียนว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบ ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนโดยเฉพาะพัฒนากรถูกร้องเรียนจาก คณะกรรมการหรือสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จึงขอเสนอแนวทาง ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด แต่งตั้งเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน(พัฒนากร)เป็น คณะทำงานสนับสนุนติดตามตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านตามอำนาจหน้าที่ของ คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ความตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองแห่งชาติว่าด้วย การจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๔ (๙)

**แนวทางการป้องกัน
มิให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนถูกร้องเรียน**

(๒) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอทำหน้าที่สื่อมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องให้พัฒนาการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

(๓) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดทำคำร้องให้พัฒนาการดำเนินการตรวจสอบเอกสาร ทะเบียนบัญชี หรืองบดุลของกองทุนหมู่บ้าน

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้วถือว่าเป็นนิติบุคคลที่เกิดขึ้นตามกฎหมายอื่น ซึ่งในที่นี้ได้แก่ พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๕ วรรค ๒ ที่กล่าวว่า “กองทุนหมู่บ้านที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล... ”

ความรับผิดชอบของกรรมการกองทุน

นิติบุคคลที่เกิดขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ จะต้องปฏิบัติภายใต้กฎหมายฉบับนี้

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล กฎหมายถือว่ามีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา ดังนั้น จึงอาจมีความรับผิดชอบตามกฎหมายเช่นเดียวกับบุคคลธรรมดาได้

ความรับผิดชอบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นอยู่กับคณะกรรมการดำเนินการ ภายใต้อำนาจหรือวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังนี้

๑) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านดำเนินการงานในวัตถุประสงค์ของกองทุน เมื่อคณะกรรมการกระทำการแทนกองทุนหมู่บ้านและได้กระทำภายในกรอบวัตถุประสงค์แล้วถือว่ากรกระทำนั้นผูกพันกองทุนหมู่บ้านนั้น กรรมการจึงไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว แต่ความรับผิดชอบต่างๆ จะตกแก่กองทุนที่เป็นนิติบุคคลนั้น

๒) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดำเนินงานนอกวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน จะไม่มีผลผูกพันกับกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการยังต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเป็นการส่วนตัว

๓) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ทุกคนมีหน้าที่ร่วมกันในการดูแลรักษาเงินไม่ว่าจะเป็นเงินในบัญชีใดก็ตาม รวมทั้งทรัพย์สินต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้าน หากกรรมการกองทุนหมู่บ้านนำเงิน หรือทรัพย์สินต่างๆ นั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว แม้จะเป็นเพียงชั่วคราวก็ตาม อาจเข้าข่ายความผิดฐานยักยอกทรัพย์ หรือลักทรัพย์ของผู้อื่น แล้วแต่กรณีตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีโทษถึงจำคุก

นิติบุคคล คือ บุคคลที่กฎหมายสมมติขึ้นให้มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับบุคคลธรรมดา ดังนั้น การเป็นนิติบุคคลจะต้องมีกฎหมายกำหนดให้เป็นเท่านั้น การเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เกิดขึ้นได้ใน ๒ กรณี คือ ๑) เกิดขึ้นตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่นบริษัทจำกัด ,ห้างหุ้นส่วน จำกัด ๒) เกิดขึ้นตามกฎหมายอื่น เช่น กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งตามกฎหมายดังกล่าวนิติบุคคลเกิดขึ้นตามกฎหมายใดจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกฎหมายนั้นๆ

ความแตกต่างระหว่างกองทุนหมู่บ้านที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล

การที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านเปลี่ยนไปหรือไม่ แตกต่างกับกองทุนหมู่บ้านที่ไม่ได้จดทะเบียนหรือไม่อย่างไร ขอสรุปประเด็นแตกต่างที่สำคัญ ดังนี้

ที่	กองทุนที่เป็นนิติบุคคล	กองทุนที่ไม่เป็นนิติบุคคล
๑	กองทุนที่เป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้ พ.ร.บ.กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งได้กำหนดขอบเขตของวัตถุประสงค์ กว้างขวางตลอดจนการรับรองสถานะทางกฎหมายทำให้ไม่มีข้อจำกัดในการที่กองทุนจะพัฒนาหรือขยายกิจการได้อย่างมั่นคงและต่อเนื่อง	กองทุนที่เป็นนิติบุคคลอยู่ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ มีข้อจำกัดเกี่ยวกับขอบเขตของวัตถุประสงค์และการรับรองสถานะทางกฎหมาย มีผลให้อาจไม่สามารถพัฒนาหรือขยายกิจการได้อย่างมั่นคงและต่อเนื่อง
๒	การกระทำใดๆ ของผู้แทนนิติบุคคล (คณะกรรมการ) ย่อมผูกพันกองทุนที่เป็นนิติบุคคลนั้น	การกระทำใดๆ ของผู้แทนกองทุน (คณะกรรมการ) มีผลผูกพันเฉพาะบุคคลนั้นๆ
๓	สามารถทำนิติกรรม สัญญา อุดหนุนใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด	ไม่สามารถทำนิติกรรม สัญญา อุดหนุนใดๆ ตามกฎหมายได้ เนื่องจากไม่มีสถานภาพทางกฎหมาย
๔	ฟ้องคดีแพ่งและคดีอาญา (บัญชี ๑ - ๓) โดยผู้แทนนิติบุคคลเอง หรือขอให้อัยการแก้ต่างแทน	ฟ้องคดีโดยบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
๕	อาจได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือค่าธรรมเนียมอันเป็นการที่ไม่เหมาะสมหรือเกินควรได้ เนื่องจากมี พ.ร.บ.รองรับ	ไม่อาจได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือค่าธรรมเนียมได้
๖	การกระทำใดๆของคณะกรรมการในฐานะผู้แทนนิติบุคคล ย่อมมีผลผูกพันกองทุนที่เป็นนิติบุคคลนั้นๆ	คณะกรรมการมีสถานภาพเป็นกลุ่มบุคคล การกระทำใดๆย่อมไม่มีผลใดๆ ผูกพันกองทุน หากประสงค์ให้มีผลผูกพัน ผู้มีส่วนได้เสียจะต้องทำหนังสือมอบอำนาจแก่กรรมการไปเป็นตัวแทน

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหลายๆกองทุนจะมีปัญหาเรื่องสมาชิกไม่ส่งใช้คืนเงินกู้ตามสัญญาทำให้มีหนี้ค้างชำระ หรือเงินขาดบัญชี เมื่อคณะกรรมการติดตามทวงถามสมาชิกก็เพิกเฉย ซึ่งบางครั้งคณะกรรมการไม่ต้องการให้เกิดการฟ้องร้องซึ่งจะทำให้เกิดความยุ่งยาก หรือเกิดความขัดแย้งขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชน การใช้มาตรการทางสังคมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วิธีการ/ขั้นตอน/มาตรการทางสังคม

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินคดี

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อาจมีปัญหาเรื่องการผิ่ดนัดชำระเงินคืนของสมาชิก หรือคณะกรรมการเกิดการทุจริต ยักยอก ฉ้อโกง ซึ่งทำให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกิดความเสียหายได้ หากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการอื่นๆ แล้วไม่ได้ผล อาจจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เป็นนิติบุคคลคณะกรรมการกองทุนในฐานะนิติบุคคลสามารถดำเนินคดีได้ แต่หากกองทุนหมู่บ้านใดไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จำเป็นต้องขอหนังสือมอบอำนาจจากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

การดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านมีวิธีการขั้นตอน และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

กองทุนหมู่บ้านที่เป็นนิติบุคคล	กองทุนหมู่บ้านที่ไม่ได้เป็นนิติบุคคล
คดีแพ่ง ขั้นตอน/วิธีการ ๑.มีรายงานการประชุมของคณะกรรมการกองทุนฯที่มีมติให้ดำเนินคดีกับใคร ฐานใด ๒.มีมติจากคณะกรรมการกองทุนฯว่ามอบอำนาจให้ผู้ใดหรือกรรมการคนใดเป็นผู้มีอำนาจดำเนินคดี พร้อมจัดทำหนังสือมอบอำนาจ ๓.หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคล ๔.จัดหาทนายความดำเนินคดี หรือขอให้อัยการว่าต่าง แก่ต่างคดีให้ เอกสาร/หลักฐานที่ต้องเตรียม ๑.คำขอฎีก์ ๒.สัญญาเงินกู้ ๓.สัญญาค้ำประกัน ๔.หนังสือมอบอำนาจจากกองทุนหมู่บ้าน ๕.ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ๖.ตารางสรุปยอดหนี้ ๗.ติดอากรแสตมป์ในสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และหนังสือมอบอำนาจ	คดีแพ่ง ขั้นตอน/วิธีการ ๑.มีรายงานการประชุมของคณะกรรมการที่มีมติให้ดำเนินคดีกับใคร ฐานใด ๒.ขอมติจากคณะกรรมการว่ามอบอำนาจให้ผู้ใดหรือกรรมการคนใดเป็นผู้มีอำนาจดำเนินคดี ๓.ทำหนังสือถึงคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ๔.อนุกรรมการระดับอำเภอมีหนังสือถึงอนุกรรมการระดับจังหวัด ๕.อนุกรรมการระดับจังหวัดทำหนังสือถึง สทบ. ๖.สทบ.ออกหนังสือ มอบอำนาจ ๗.จัดหาทนายความดำเนินคดี หรือขอให้อัยการว่าต่าง แก่ต่างคดีให้ เอกสาร/หลักฐานที่ต้องเตรียม ๑.คำขอฎีก์ ๒.สัญญาเงินกู้ ๓.สัญญาค้ำประกัน ๔.หนังสือมอบอำนาจจาก สทบ. ๕.หนังสือแต่งตั้ง ผอ.สทบ. ๖.ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน ๗.ตารางสรุปยอดหนี้ ๘.ติดอากรแสตมป์ในสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และหนังสือมอบอำนาจ
คดีอาญา ขั้นตอน/วิธีการ ๑.ดำเนินการตามขั้นตอนคดีแพ่ง ข้อ ๑ – ๓ ๒.แจ้งความ ร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ภายใน ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่มามีมติ คณะกรรมการกองทุนฯให้ดำเนินคดี	คดีอาญา ขั้นตอน/วิธีการ ๑.ดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินคดีแพ่ง ข้อ ๑ – ๖ ๒.แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่ภายใน ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ผอ.สทบ.ลงนามมอบอำนาจ

เอกสาร/หลักฐานที่ต้องเตรียม	เอกสาร/หลักฐานที่ต้องเตรียม
เอกสาร/หลักฐานการตรวจสอบความเสียหายที่เกี่ยวข้อง	เอกสาร/หลักฐาน การตรวจสอบความเสียหายที่เกี่ยวข้อง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการฟ้องร้อง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ ความผิดฐานยักยอกทรัพย์ ❑ เป็นความผิดตามกฎหมายอาญา อันยอมความกันได้ ❑ มีอายุความ ๓ เดือน นับแต่วันรู้เรื่องการกระทำผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด ❑ กรณีจับตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้ให้แจ้งความดำเนินคดีอาญา และฟ้องร้องคดีแพ่งในความผิดฐานละเมิด เพื่อเรียกค่าเสียหาย ❑ กรณีได้ตัวผู้กระทำความผิด กรรมการไต่ถามให้ผู้ยักยอกนำเงินมาชำระคืน และให้ลงนามหนังสือรับสภาพหนี้ หรือชำระหนี้บางส่วน เพื่อให้อายุความสะดุดหยุดลง พร้อมแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อบันทึกเป็นหลักฐาน กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๔ ความผิดฐานผิดนัดชำระหนี้ ❑ เป็นความผิดตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ❑ มีอายุความ ๕ ปี นับแต่วันผิดนัด และเรียกดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนกว่าจะชำระหนี้งวดที่ค้างชำระเสร็จสิ้น ❑ กรณีผ่อนชำระรายงวด มีอายุความ ๕ ปี นับแต่วันผิดนัดชำระหนี้ ❑ กรณีคู่สัญญาเจตนาชำระหนี้ทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยในคราวเดียว มีอายุความ ๑๐ ปี นับแต่วันถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ ❑ กรณีจับตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้ให้แจ้งความดำเนินคดีอาญา และฟ้องร้องคดีแพ่งในความผิดฐานละเมิด เพื่อเรียกค่าเสียหาย ❑ กรณีได้ตัวผู้กระทำความผิด กรรมการไต่ถามให้ผู้ยักยอกนำเงินมาชำระคืน และให้ลงนามหนังสือรับสภาพหนี้ หรือชำระหนี้บางส่วน เพื่อให้อายุความสะดุดหยุดลง พร้อมแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อบันทึกเป็นหลักฐาน	

เงินบัญชี ๑ กองทุนหมู่บ้านสามารถฟ้องคดีได้เอง เพราะเป็นผู้ครอบครองดูแลรักษาเงิน จึงถือเป็นผู้ถูกโต้แย้งสิทธิและเกิดอำนาจฟ้องตามกฎหมายแล้ว หรือจะขอหนังสือมอบอำนาจจากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในฐานะที่เป็นเจ้าของเงินก็ได้

เงินบัญชี ๒ และบัญชี ๓ กองทุนหมู่บ้านสามารถฟ้องร้องได้เอง เพราะเป็นเงินที่เกิดจากการบริหารจัดการของกองทุนหมู่บ้านโดยตรง

การร้องเรียน/ฟ้องร้องดำเนินคดีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กรณีศึกษา

การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ผ่านมา พบว่ามีปัญหา ขอร้องเรียน การฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมายในหลายหมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ สมาชิกและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชนจึงได้สรุป/รวบรวมกรณีดังกล่าวบางส่วนมาเพื่อเป็นกรณีศึกษาหรืออุทาหรณ์ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เรื่อง	การดำเนินการ	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๑.เอาคลินิกกองทุนฯ มาบั้งหน้าหากิน มูลกรณี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ร้องเรียนกล่าวหา พัฒนาการอำเภอผ่านเว็บไซต์ กระดานถาม-ตอบ กรมการพัฒนาชุมชนว่าเอาคลินิกกองทุนฯ มาบั้งหน้าหากิน”	 กรมการพัฒนาชุมชนได้มอบหมายให้จังหวัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชน ตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่ามีมูลตามข้อกล่าวหา จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยพัฒนาการอำเภอ ผลพิจารณาสอบสวนแล้วเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจึงจะกระทำ เป็นการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง สมควรลงโทษลดขั้นเงินเดือนพัฒนาการอำเภอ ๑ ขั้น	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๒ วรรคสอง และ มาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง
๒. ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของพัฒนาการ มูลกรณี อดีตประธานกองทุนหมู่บ้าน ร้องเรียนให้กรมการพัฒนาชุมชน ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ พัฒนาการประจำตำบล ว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือไม่	 กรมฯมอบให้จังหวัดตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริง พบว่าพัฒนาการได้ไปแนะนำการทำงานบุคคลและตรวจสอบบัญชี โดยมีพัฒนาการอำเภอ เจ้าหน้าที่ของ สทบ. ประธานเครือข่ายตำบล และอนุกรรมการระดับอำเภอ โดยมีหนังสือเชิญประชุมสมาชิกกองทุนจากนายอำเภอในฐานะประธานอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้สรุปและรายงานผู้ว่าราชการว่าพัฒนาการ มีได้ปฏิบัติเกินกว่าอำนาจหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เห็นควรยุติเรื่อง	
๓.เหรียญยกยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน มูลกรณี เหรียญยกยอกกองทุนหมู่บ้าน รับเงินคืนจากสมาชิกแต่ไม่ได้นำเงินฝากธนาคาร	 รองประธาน และที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้านได้เข้าพบและแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนว่าเหรียญยกยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน และได้ทำข้อตกลงต่อหน้าพนักงานสอบสวนว่าเหรียญจะนำเงินมาคืนกรรมการกองทุน หากไม่เป็นไปตามข้อตกลงจะยอมให้กรรมการดำเนินการตามกฎหมาย เหรียญไม่ส่งใช้เงินคืนกองทุนตามข้อตกลง กรรมการจึงฟ้องดำเนินคดี ศาลได้พิพากษาจำคุก ๓ ปี จำเลยรับสารภาพ ศาลลดโทษให้กึ่งหนึ่ง เหลือโทษจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน และให้จำเลยคืนเงินแก่กองทุนหมู่บ้าน	ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ มาตรา ๓๕๒ วรรค ๑

เรื่อง	การดำเนินการ	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๔. กรรมการกองทุนหมู่บ้านบริหารงานไม่โปร่งใสมีเงินหายจากบัญชีมูลกรณิ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ร้องเรียนผ่านทีวีช่อง ๕ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวีว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านบริหารงานไม่โปร่งใส เงินหายจากบัญชีกองทุน	 คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด มอบหมายให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้มีการประชุมหารือกัน และเจรจาให้กรรมการคนดังกล่าวชดใช้ หลังจากนั้นได้มีการชดใช้คืนเพียงบางส่วน แต่ยังคงขาดอีกจำนวนหนึ่ง จึงได้มีการประชุมกรรมการและตกลงกันว่า จะรับผิดชอบร่วมกัน โดยนำเงินเข้าฝากธนาคารให้ครบตามจำนวน และที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เลือกคณะกรรมการกองทุนชุดใหม่มาบริหาร	
๕. สมาชิกไม่ได้รับความเป็นธรรมในการบริหาร งาน และจัดการให้กู้เงิน <u>มูลกรณิ</u> สมาชิกกองทุนหมู่บ้านร้องเรียนว่ากรรมการไม่ปล่อยเงินให้สมาชิกกู้ ไม่มีการประชุม ไม่มีการชี้แจงการดำเนินงาน และไม่มีการเลือกกรรมการชุดใหม่	 อำเภอได้สอบข้อเท็จจริง เพื่อขอทราบผลการดำเนินงาน ประธานและเลขานุการกองทุน รับสารภาพว่าได้นำเงินไปใช้ส่วนตัว จึงได้ทำบันทึกรับสารภาพเป็นลายลักษณ์อักษร กรรมการกองทุนหมู่บ้าน เห็นว่าประธานและเลขานุการได้ยักยอกเงินเป็นจำนวนมาก จึงได้แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมาย ทั้งทางแพ่งและอาญา โดยทำหนังสือขอมอบอำนาจจากสำนักงาน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญา จนกว่าเสร็จสิ้นกระบวนการตามกฎหมาย ในชั้นสอบสวนจำเลยให้การปฏิเสธ ดำเนินคดีฟ้องศาล โดยพนักงานอัยการจังหวัดเป็นโจทก์ ในชั้นศาลจำเลยให้การรับสารภาพ ศาลตัดสินให้จำเลยจำคุกคนละ ๓ ปี แต่จำเลยให้การรับสารภาพจึงลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน และให้ทั้งสองร่วมกันชดใช้เงินคืนกองทุนหมู่บ้าน จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาขอให้ลงโทษสถานเบาและรอลงอาญาหรือรอการกำหนดโทษ โดยจำเลยที่ ๑ อ้างว่าต้องไปพบแพทย์เพื่อบำบัดรักษาโรคประจำตัว จำเลยที่ ๒ อ้างว่าต้องอุปการะเลี้ยงดูผู้อื่น ศาลพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น จำเลยที่ ๒ หลบหนีไม่มาศาลเพื่อบังคับโทษตามคำพิพากษา ศาลจึงได้แจ้งจับกุมและตำรวจจับกุมได้จึงส่งตัวให้ศาลดำเนินการ จำเลยที่ ๑ และ ๒ ไม่ได้ชดใช้ตามคำพิพากษาศาล ผู้แทนกองทุนจึงร้องต่อ	ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘

เรื่อง	การดำเนินการ	กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
	ศาลขอสืบทรัพย์จำเลยเพื่อบังคับคดียึดทรัพย์ตามคำพิพากษาศาล	
๖. สมาชิกไม่ยอมชำระหนี้คินกองทุนหมู่บ้าน มูลกรณี สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ผิดสัญญาไม่ยอมชำระหนี้คิน กรรมการติดตามทวงถามก็ไม่ยอมชำระคิน	 ประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ประชุมมอบอำนาจให้ประธานกองทุนเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมายและมีอำนาจแต่งตั้งทนายความ กองทุนจ้างทนายความเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ประธานกองทุนยื่นฟ้องสมาชิกที่ค้างชำระ พร้อมผู้ค้ำประกันขอหาผิดสัญญา ถู้อัยมเงินและค่าประกัน จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลพิพากษาให้จำเลยทั้งสอง(ผู้กู้และผู้ค้ำ) ร่วมกันชำระหนี้ให้แก่โจทก์ ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างทนายความของโจทก์ และชำระค่าฤชาธรรมเนียม จำเลยขอผ่อนชำระ ๒ งวด หลังจากศาลตัดสิน จำเลยได้ผ่อนชำระเพียงงวดเดียว จากนั้นจำเลยก็เพิกเฉย กรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ยื่นคำร้องต่อศาลว่า ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลจึงออกหมายเรียกลูกหนี้ให้มาชำระหนี้ ลูกหนี้จึงได้มาชำระจนครบจำนวน	
๗. สมาชิกผิดสัญญาเงินกู้ มูลกรณี สมาชิกกองทุนบ้าน....ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท เมื่อครบสัญญาแล้วไม่ส่งใช้คิน	 กองทุนหมู่บ้านประชุมลงมติเห็นชอบ ให้ฟ้องดำเนินคดี และมอบอำนาจกรรมการ ๒ คน เป็นตัวแทน กองทุนหมู่บ้านได้ทำหนังสือขอรับมอบอำนาจจากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กรรมการกองทุนหมู่บ้านฟ้องร้องดำเนินคดีตามกฎหมาย ศาลพิพากษา ให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยจำเลยยอมชำระหนี้พร้อมดอกเบี้ย ชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายแก่โจทก์ โดยผ่อนชำระเป็นรายงวด หากผิดสัญญางวดใดงวดหนึ่งให้ถือว่าผิดนัดตามสัญญา และยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดชำระร้อยละ ๑๕ ต่อจากเงินต้นที่ค้าง จำเลยผิดนัดสัญญาประนีประนอมยอมความ กองทุนหมู่บ้านจึงร้องขอให้ศาลบังคับคดียึดทรัพย์ของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์	

การร้องเรียน/ฟ้องร้องดำเนินคดีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ด้านเจ้าหน้าที่

๑) เรื่อง... ข้าราชการประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มูลกรณี นาย.....ตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๕
สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ.....จังหวัด.....ยกยอทรัพย์
ฉ้อโกงทรัพย์ กระทำการทุจริต เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหาย
ข้อกล่าวหา

รายละเอียดกรณีศึกษา

นาย.....ตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ.....ให้ราษฎร
ใช้สิทธิของการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กู้เงินกองทุนหมู่บ้านฯ ๓ หมู่บ้านรวม ๗ ราย
แล้วตนเองกู้ยืมต่ออีกทอดหนึ่ง รวมเป็นเงิน ๔๑๐,๐๐๐ บาท

การดำเนินการ

กรมการพัฒนาชุมชน มอบอำนาจให้พัฒนาการจังหวัด.....หรือผู้แทนไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อ
พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับนาย.....ตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๕ ส่วนความรับผิดชอบ
ทางแพ่งขอให้จังหวัด.. ..แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา ๑๐แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ.๒๕๔๘ สำหรับข้อกล่าวหาให้ราษฎรใช้สิทธิกู้ยืมเงินกองทุนฯ มาให้และรับฝากเงินกลุ่มออมทรัพย์
แล้วนำไปใช้ส่วนตัวแล้วไม่ใช้คืนนั้น เห็นว่าเป็นความผิดส่วนตัว ควรแจ้งให้ผู้เสียหายแต่ละข้อกล่าวหา
ไปดำเนินการกับนาย.....ตำแหน่ง เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน ๕ โดยตรง

๒) เรื่อง.... เอาคลินิกกองทุนฯ มาบังหน้าหากิน

มูลกรณี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับ
อำเภอ ร้องเรียนกล่าวหานาย.....พัฒนาการอำเภอ.....จังหวัด.....
คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านฯอำเภอ.....จังหวัด.....ได้ใช้นามแฝงว่า “คุณเครือข่ายกองทุน
หมู่บ้านอำเภอ.....” ได้ร้องเรียนผ่านกระดานถาม-ตอบศูนย์รับฟังความคิดเห็นภาคประชาชน เว็บไซต์
กรมการพัฒนาชุมชน เรื่อง “เอาคลินิกกองทุนฯ มาบังหน้าหากิน”

ข้อกล่าวหา

๑.เมื่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไปติดต่อเบิกเงินปันผลกำไรกองทุนหมู่บ้าน จะบริจาคเงิน
จากผลกำไร ร้อยละ ๒-๕ สมทบให้เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับตำบลและระดับอำเภอ แต่นาย
.....พัฒนาการอำเภอ.....จะให้เบิกเงินได้ก็ต่อเมื่อมีการบริจาคเงินสนับสนุนคลินิกกองทุนหมู่บ้าน
ด้วย

๒.นาย.....พัฒนาการอำเภอ.....ได้เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้มีการแก้ไข
ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน ให้นำเงินจากผลกำไรกองทุนหมู่บ้านไปสนับสนุนคลินิกกองทุนหมู่บ้าน อย่าง
น้อยร้อยละ ๒

๓.นาย.....พัฒนาการอำเภอ.....แจ้งธนาคารว่าเอกสารเบิกเงินผลกำไรกองทุนหมู่บ้าน
ถ้าไม่มีลายเซ็นของตนรับรอง ห้ามธนาคารเบิกเงินให้กับกรรมการกองทุนหมู่บ้าน แต่ถ้ากรรมการ
กองทุนหมู่บ้านให้เงิน ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท จึงจะเซ็นชื่อรับรองเอกสารเบิกเงินให้กรรมการกองทุน
หมู่บ้าน

๔.กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่ได้รับความสะดวกเวลาไปติดต่อขอเบิกเงินผลกำไรกองทุนหมู่บ้านที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ.....และนาย.....พัฒนาการอำเภอ.....ได้ต่อว่ากรรมการให้ได้รับความอับอาย และเอาข้อกฎหมายมาข่มขู่

๕.เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๘ นาย.....พัฒนาการอำเภอ.....ได้เรียกเงินจากกรรมการกองทุนหมู่บ้าน กองทุนละ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท ไปใช้ส่วนตัว และในปลายปีได้เรียกเงินกับองค์กรสตรีเพื่อนำไปใช้ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่องค์กรสตรีไม่ให้ นาย.....พัฒนาการอำเภอ.....ได้ข่มขู่เอากล้องดิจิตอลกับองค์กรสตรีอีก

ผู้ร้องเรียนได้ขอให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตั้งกรรมการสอบสวน นาย.....พัฒนาการอำเภอ.....
๒. ขอให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน สั่งย้ายนาย.....พัฒนาการอำเภอ.....ไปอยู่ที่อื่น หากไม่ดำเนินการภายใน ๕ วัน กรรมการกองทุนหมู่บ้านจะนำเรื่องเสนอนายกรัฐมนตรี

การดำเนินการ

๑. กรมการพัฒนาชุมชนได้มอบหมายให้จังหวัดโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด.....ตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่ามีมูลตามข้อกล่าวหา

๒.จังหวัด.... แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนาย.....พัฒนาการอำเภอ..... คณะกรรมการสอบสวนได้พิจารณาสอบสวนแล้วเห็นว่าพฤติการณ์และการกระทำของ นาย.....พัฒนาการอำเภอ.....ที่เข้าไปสอดแทรกการบริหารจัดการเงินผลกำไรที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน โดยขอรับเงินบริจาคจากกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในขณะที่ตนเองเป็นเลขานุการคณะกรรมการสนับสนุนและติดตามระดับอำเภอเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมพึงจะกระทำ กรณีข้อกล่าวหาว่านาย.....พัฒนาการอำเภอ.....แสวงหาประโยชน์จากเงินบริจาคไปใช้เป็นประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น นั้น เป็นกรณีที่ฟังไม่ได้ว่านำไปใช้ประโยชน์ส่วนตนและผู้อื่นจริง **เป็นการกระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรง** เป็นความผิดฐานไม่ต้อนรับให้ความสะดวกแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ซุกซำและด้วยความไม่สุภาพเรียบร้อย **ฐาน** ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ/ตามมติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล **ฐาน** อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น **ฐาน** ไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๘๒ วรรคสอง และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ สมควรลงโทษลดขั้นเงินเดือนนาย.....พัฒนาการอำเภอ..... ๑ ขั้น รองผู้ว่าราชการจังหวัด.....เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน

๓.คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและรองผู้ว่าราชการฯ รายงานผลการสอบสวนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด.....พิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัด.....พิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของรองผู้ว่าฯ และคณะกรรมการสอบสวน จังหวัดมีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือน นาย.....พัฒนาการอำเภอ..... ๑ ขั้น

๔.จังหวัดรายงานผลการสอบสวนให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ กรมฯได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การลงโทษดังกล่าวถูกต้องเหมาะสม

๕.กรมการพัฒนาชุมชนรายงานให้ อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทยพิจารณา ตามนัยมาตรา ๑๓๗ แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๔๑ ซึ่ง อ.ก.พ.กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นชอบ

๓) เรื่อง....ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของพัฒนาการ

มูลคดี นาย..... อดีตประธานกองทุนหมู่บ้าน..... ตำบล..... อำเภอเมือง...จังหวัด.....มีหนังสือร้องเรียนให้กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนาง.....พัฒนาการประจำตำบล.....

ข้อกล่าวหา นาง..... พัฒนาการประจำตำบล..... ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือไม่ ใน ๒ ประเด็น

๑. นาง.....พัฒนาการประจำตำบล ร่วมกับคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ติดตามผลการดำเนินงานกองทุนที่ไม่ได้ปิดงบดุล โดยให้จัดประชุมสมาชิกกองทุนฯ และในการประชุมไม่ให้คณะกรรมการกองทุนชุดเดิมรายงานผลการดำเนินงาน อีกทั้งมีการตรวจสอบบัญชีของกองทุนเสมือนเป็นกรรมการกองทุนเสียเอง โดยไม่ให้คณะกรรมการกองทุนยุ่งเกี่ยวและชี้แจง ถือเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่

๒. ในการประชุมดังกล่าวนาง.....ได้จัดให้มีการคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนชุดใหม่แทนชุดเดิม และผู้ที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการชุดใหม่บางคนไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุน แต่มาสมัครเป็นสมาชิกย้อนหลัง อีกทั้งคณะกรรมการชุดเดิมยังไม่ได้ปิดงบดุลและรายงานผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการทราบ ซึ่งการมอบงานให้กรรมการชุดใหม่เกรงว่าจะทำให้เกิดปัญหาการติดตามหนี้สินของผู้กู้ และเกิดปัญหาระหว่างคนในชุมชน จากการปฏิบัติหน้าที่ของนาง.....ถือว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือไม่

การดำเนินการ

๑. กรมการพัฒนาชุมชนได้มีหนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๐๗.๔/๑๑๐ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม๒๕๕๒ ให้จังหวัด.....ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริงการปฏิบัติหน้าที่ของนาง.....พัฒนาการประจำตำบล.....

๒.สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด.....ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และได้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด....ดังนี้

๒.๑ นาง.....พัฒนาการประจำตำบล.....ได้ไปแนะนำการทำงานงบดุลและตรวจสอบบัญชี โดยมีพัฒนาการอำเภอ เจ้าหน้าที่ของ สทบ.ประธานเครือข่ายตำบล และอนุกรรมการระดับอำเภอ โดยมีหนังสือเชิญประชุมสมาชิกกองทุนจากนายอำเภอ

๒.๒ จากการตรวจสอบบัญชีพบว่าเงินหายจากบัญชี จำนวน ๕๕๘,๕๗๕.๕๐ บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้นาย...อดีตประธานกองทุน(ผู้ร้องเรียน) ได้นำไปบริหารจัดการเอง และยอมรับสภาพหนี้ในที่ประชุมดังกล่าว และต่อมาคณะกรรมการชุดใหม่ได้แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมายกับอดีตประธานกองทุนแล้ว

๒.๒ การเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่เป็นมติของที่ประชุมสมาชิกในขณะนั้น กรณีที่กล่าวอ้างว่าผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการชุดใหม่ จำนวน ๔ คน ไม่ได้เป็นสมาชิกนั้น จากการสอบถามคำผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่าได้มีการสมัครเป็นสมาชิกก่อนหน้าวันประชุมแล้ว

๒.๓ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้สรุปและรายงานผู้ว่าราชการจังหวัด.....เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ว่านาง.....พัฒนาการ มีได้ปฏิบัติเกินกว่าอำนาจหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ เห็นควรยุติเรื่อง

๒.๔ ผู้ว่าราชการจังหวัด...รายงานกรมการพัฒนาชุมชนทราบ ตามหนังสือจังหวัด.....

ที่ ๐๐๑๘/๗๗๕๗ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ และกรมฯได้ทำหนังสือแจ้งนาย.....อดีตประธานกองทุนผู้ร้องเรียน สรุปได้ดังนี้

๑) การปฏิบัติหน้าที่ของนาง...พัฒนาการประจำตำบล...ไม่เข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีที่ไม่ให้คณะกรรมการกองทุนชุดเดิมปิดงบดุลและสรุปผลการดำเนินงานให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอรอบ เนื่องจากคณะกรรมการชุดเดิมไม่มีการปิดงบดุลประจำปีมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๔๙ ซึ่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๑ และระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน.....

๒) ไม่เข้าข่ายปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เนื่องจากคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอได้มีหนังสือแจ้งให้กองทุนหมู่บ้าน...จัดให้มีการประชุม เพื่อติดตามผลการดำเนินงานกองทุน

หมู่บ้าน ซึ่งปฏิบัติไปตามหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ สำหรับการคัดเลือกคณะกรรมการชุดใหม่ เป็นมติในที่ประชุมของกองทุนหมู่บ้าน..

ด้านการกรรมการ

๔) เรื่อง... เจริญญียกยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน

มูลกรณี นาง.....เจริญญิกกองทุนหมู่บ้าน.....อำเภอ.....จังหวัด.....รับเงินคืนจากสมาชิก จำนวน ๔๖๗,๓๗๑ บาท แต่ไม่ได้นำเงินฝากธนาคาร

ข้อกล่าวหา ยกยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๔๖๗,๓๗๑ บาท

การดำเนินการ

- ๑.นาย.....ประธานกรรมการ รองประธาน และที่ปรึกษากองทุนหมู่บ้าน.....ได้เข้าพบพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอ.....ได้แจ้งต่อพนักงานสอบสวนว่าเงินกองทุนหมู่บ้านหายไป ซึ่งนาง.....เจริญญิก เป็นผู้เก็บรักษาเงิน ในวันเดียวกันกรรมการกองทุนได้เชิญนาง.....เจริญญิกมาเจรจาต่อหน้าพนักงานสอบสวน ซึ่งนาง.....เจริญญิก ตกลงว่าจะนำเงินมาคืนกรรมการ ภายในวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หากไม่เป็นไปตามข้อตกลงให้กรรมการดำเนินการตามกฎหมาย
- ๒.เมื่อครบกำหนดวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ปรากฏว่านาง.....เจริญญิก ไม่ได้คืนเงินตามที่ตกลงไว้ ประธานกรรมการกองทุน จึงเข้าแจ้งความกับร้อยเวรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ.....ให้ดำเนินคดีกับนาง.....เจริญญิก ในข้อหายกยอกเงินกองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๔๖๗,๓๗๑ บาท และในวันเดียวกัน ร้อยเวรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ.....ได้เชิญนาง.....เจริญญิก มารับทราบข้อกล่าวหา
- ๓.ดำเนินการตามกฎหมาย ยื่นฟ้องศาลจังหวัด..... คดีหมายเลขดำที่ ๒๐๓/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๗๙/๒๕๕๖ โดยพนักงานอัยการจังหวัด...เป็นโจทก์ นาง.....เจริญญิก เป็นจำเลย ข้อกล่าวหากระทำความผิดฐานยกยอกทรัพย์ ศาลจังหวัด...ได้พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๒ วรรค ๑ จำคุก ๓ ปี จำเลยรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ให้กึ่งหนึ่ง ให้เหลือโทษจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน และให้จำเลยคืนเงินแก่กองทุนหมู่บ้าน.....จำนวน ๔๖๗,๓๗๑ บาท

๕) เรื่อง...กรรมการกองทุนหมู่บ้าน....บริหารงานไม่โปร่งใสมีเงินหายจากบัญชี

มูลกรณี สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.....จำนวน ๑๓ คน ร้องเรียนว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.บริหารงานไม่โปร่งใส เงินหายจากบัญชีกองทุนต่อสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด.... และมีการนำเสนอข่าวผ่านทีวีช่อง ๕ และสถานีโทรทัศน์ไอทีวี

ข้อกล่าวหา คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน...บริหารงานไม่โปร่งใส มียอดเงินหายไปจากบัญชี

การดำเนินการ

- ๑.คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด มอบหมายให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียน และรายงานผลการดำเนินการในเบื้องต้นให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทราบ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า
 - ๑.๑ กองทุนหมู่บ้าน.....ได้มอบหมายให้เจริญญิกรับผิดชอบรับเงินคืนจากสมาชิกและนำส่งธนาคาร และไม่มีการแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ เนื่องจากไว้ว่างใจกันและเห็นว่าเป็นบุคคลน่าเชื่อถือ
 - ๑.๒ กองทุนมีการรับเงินคืนจากสมาชิกเป็นรายเดือน แต่เดือนจะมีเงินเคลื่อนไหวตลอด แต่เจริญญิกไม่มีการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย เพียงแต่เขียนใบเสร็จให้สมาชิกที่มาคืนเงิน และบางครั้งมอบให้ภรรยาดำเนินการแทนกรรมการบางส่วนเกิดความสงสัยจึงได้ขอตรวจสอบยอดเงินฝากในสมุดบัญชีธนาคารกองทุนหมู่บ้าน แต่ได้รับการบ่ายเบี่ยงจากภรรยาของเจริญญิก
 - ๑.๓ จากการตรวจสอบบัญชีพบว่าช่วงเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม ๒๕๕๖ มีเงินคงเหลือในบัญชี ๘๙ บาท พอวันที่ ๓๑ ตุลาคม๒๕๕๖ เจริญญิกนำเงินเข้าฝาก จำนวน ๕๕๘,๖๘๐

บาท แต่จากการสรุปสถานะทางการเงินของกองทุนหมู่บ้าน เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๖ พบว่ามีเงินขาดจากบัญชี จำนวน ๗๒,๒๑๖ .๕๐ บาท

๒. อำเภอบางบาล...รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจังหวัดตราบ จังหวัดรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนทราบ ตามลำดับ

๓. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน...ได้มีการประชุมหารือกันและได้ตกลงกันว่า จะรับผิดชอบร่วมกันในยอดเงิน ๗๒,๒๑๖ บาท โดยนำเงินเข้าฝากธนาคารครบตามจำนวนดังกล่าวในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และได้ขอให้สมาชิกยุติเรื่องร้องเรียน และปัญหาความขัดแย้งต่างๆในหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์โครงการต่อไป ซึ่งที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ และมีการเลือกคณะกรรมการกองทุนชุดใหม่มาบริหาร

๔.อำเภอบางบาล...รายงานให้จังหวัดตราบ จังหวัดรายงานให้กรมการพัฒนาชุมชนและสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติทราบ

๖) เรื่อง...สมาชิกไม่ได้รับความเป็นธรรมในการบริหารงานและจัดการให้กู้เงิน

มูลกรณี สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.....ร้องเรียนว่ากรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....ไม่มีการให้สมาชิกกู้เงินและไม่มีการประชุมมาเป็นเวลา ๒ ปี ไม่มีการชี้แจงการดำเนินงานให้สมาชิกทราบว่าเพราะเหตุใด และไม่มีการเลือกกรรมการชุดใหม่

ข้อกล่าวหา กรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีการให้สมาชิกกู้เงินและไม่มีการประชุมมาเป็นเวลา ๒ ปี ไม่มีการชี้แจงการดำเนินงานให้สมาชิกทราบ และไม่มีการเลือกกรรมการชุดใหม่ ขอให้อำเภอแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ

การดำเนินการ

๑.สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางบาล.....ได้สอบข้อเท็จจริงโดยการสอบถามจากกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....รวม ๓ คน ได้แก่ ประธาน เลขานุการ ฝ่ายตรวจสอบ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรรมการชุดปัจจุบันได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก ประมาณปลายปี ๒๕๔๕ และในระหว่างปี ๒๕๔๕ -๒๕๔๗ มีการประชุมกรรมการไม่เกิน ๓ ครั้ง ประชุมสมาชิกไม่เกิน ๒ ครั้งและไม่ได้มีการบันทึกการประชุม ไม่ได้ดำเนินการให้สมาชิกกู้เงินมาประมาณ ๗-๘ เดือน และไม่มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี

๒.คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอบางบาล ได้เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเพื่อขอทราบผลการดำเนินงาน ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘ แต่ไม่สามารถประชุมได้เนื่องจากไม่ครบองค์ประชุมและไม่นำเอกสารมาให้ตรวจสอบ

๓. คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอบางบาลจึงได้เรียกประชุมใหม่ในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ปรากฏว่า.....

๓.๑ กองทุนได้มีการเลือกกรรมการใหม่บางส่วนเมื่อครบ ๑ ปีตามระเบียบ ฯ โดยมีนาง.....เป็นประธาน และนาย.....เป็นเลขานุการ(เป็นบุตรนาง.....ประธาน) และเป็นผู้รับเงินคืนจากสมาชิกผู้กู้

๓.๒ นาง.....ประธาน และนายเลขานุการ รับชำระเงินกู้คืนจากสมาชิก รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘๙๗,๖๐๐ บาท แต่มีได้นำเงินเข้าฝากบัญชีกองทุนหมู่บ้านแต่อย่างใด กลับนำไปใช้ส่วนตัว ซึ่ง นาย.....เลขานุการ ได้รับสารภาพต่อที่ประชุมว่าได้นำเงินไปใช้ส่วนตัวจริงจึงได้ทำบันทึกรับสารภาพเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนนาง.....ประธาน ไม่ได้ชี้แจงและรับสารภาพเนื่องจากป่วยไม่ได้เข้าร่วมประชุม

๔.กรรมการกองทุนหมู่บ้าน เห็นว่านาย.....เลขานุการ ได้ยักยอกเงินเป็นจำนวนมากจึงได้มอบหมายให้ นาย.....กรรมการ และนาย.....ผู้ใหญ่บ้านและที่ปรึกษากองทุน เป็นผู้แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญา

๕.กองทุนหมู่บ้าน....ทำหนังสือขอมอบอำนาจ จากสำนักงาน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาจนกว่าเสร็จสิ้นกระบวนการตามกฎหมาย

๖.ผู้รับมอบอำนาจได้แจ้งความ/ฟ้องศาลดำเนินคดีตามกฎหมาย ทั้งทางแพ่งและอาญาศาลได้พิพากษา โดยพนักงานอัยการจังหวัด.....เป็นโจทก์ นาง.....ประธานและนาย.....เลขานุการ เป็นจำเลยในชั้นสอบสวน จำเลยให้การปฏิเสธ ในชั้นศาลจำเลยให้การรับสารภาพ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๘๘๔/๒๕๔๘ และคดีหมายเลขแดงที่ ๔๘๐๘/๒๕๔๘ ศาลตัดสินเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ ให้จำเลยจำคุกคนละ ๓ ปี แต่จำเลยให้การรับสารภาพจึงลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน และให้ทั้งสองร่วมกันชดใช้เงินจำนวน ๘๙๗,๖๐๐ บาท คืนกองทุนหมู่บ้าน

๗.จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ขอให้ลงโทษสถานเบาและรอลงอาญาหรือรอกการกำหนดโทษ โดยจำเลยที่ ๑ อ้างว่าต้องไปพบแพทย์เพื่อบำบัดรักษาโรคประจำตัว จำเลยที่ ๒ อ้างว่าต้องอุปการะเลี้ยงดูผู้อื่น ศาลพิพากษายืนตามศาลชั้นต้น ให้จำคุกจำเลยทั้งสอง ๑ ปี ๖ เดือน และชดใช้คืนเงินจำนวน ๘๙๗,๖๐๐ บาทแก่กองทุนหมู่บ้าน

๘.จำเลยที่ ๒ ได้หลบหนีไม่มาศาลเพื่อบังคับโทษตามคำพิพากษา ศาลจึงได้แจ้งจับกุมผู้ต้องหา และสถานีตำรวจ.....จับกุมได้และส่งตัวมาให้ศาลดำเนินการ

๙. จำเลยที่ ๑ และ ๒ ไม่ได้ชดใช้ตามคำพิพากษาศาล ผู้แทนกองทุนจึงร้องต่อศาลขอสืบทรัพย์จำเลยเพื่อบังคับคดียึดทรัพย์

ด้านสมาชิก

๗) เรื่อง... สมาชิกไม่ยอมชำระหนี้คืนกองทุนหมู่บ้าน

มูลกรณี สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน.รายหนึ่งผิดสัญญาไม่ยอมชำระหนี้คืนกองทุนหมู่บ้าน จำนวน ๑๖,๗๐๐ บาท กรรมการติดตามทวงถามก็ไม่ยอมชำระคืน

การดำเนินการ

๑.ประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อขอมอบอำนาจ ที่ประชุมมอบอำนาจให้ประธานเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมายและมีอำนาจแต่งตั้งทนายความ (ขณะนั้น สทบ.ยังไม่ได้กำหนดเรื่องการขอมอบอำนาจจาก สทบ.)

๒.กองทุน.....จ้างทนายความเพื่อดำเนินการตามกฎหมาย โดยทนายความคิดค่าใช้จ่าย ๕,๐๐๐ บาท

๓.ประธานกองทุนยื่นฟ้องสมาชิกที่ค้างชำระ โดยประธานกองทุนร่วมกับกรรมการกองทุน เป็นโจทก์ ฟ้องสมาชิกที่ค้างชำระพร้อมผู้ค้ำประกัน เป็นจำเลย ขอให้ผิดสัญญากู้ยืมเงินและค้ำประกัน

๔.ศาลนัดไต่สวน จำเลยให้การรับสารภาพ ได้พิพากษา ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๕๐/๒๕๔๗ ให้จำเลยทั้งสอง(ผู้กู้และผู้ค้ำ) ร่วมกันชำระหนี้หนี้ให้แก่โจทก์ ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย เป็นเงิน ๒๐,๘๗๕ บาท และชำระค่าใช้จ่ายในการจัดจ้างทนายความของโจทก์ เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท รวมทั้งชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความโจทก์ โดยจำเลยขอผ่อนชำระ ๒ งวด

๕.หลังจากศาลตัดสิน จำเลยได้ผ่อนชำระเพียงงวดเดียว จากนั้นจำเลยก็เพิกเฉย และไม่ได้อยู่อาศัยในพื้นที่

๖.กรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....ยื่นคำร้องต่อศาลว่าลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลจึงออกหมายเรียกลูกหนี้ให้มาชำระหนี้ ลูกหนี้จึงได้มาชำระจนครบจำนวน

๘) เรื่อง... สมาชิกผิดสัญญาเงินกู้

มูลกรณี สมาชิกกองทุนบ้าน.....ได้กู้ยืมเงินกองทุนฯ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท เมื่อครบสัญญาแล้วไม่ส่งใช้คืน

การดำเนินการ

๑.กองทุนประชุมลงมติเห็นชอบ ให้ฟ้องดำเนินคดี และได้มอบกรรมการ ๒ คน เป็นตัวแทน
๒.กองทุนทำหนังสือตามขั้นตอนเพื่อรับมอบอำนาจจาก กทบ.
๓.กทบ.มอบอำนาจให้กรรมการเพื่อดำเนินคดี

๔.กรรมการฟ้องร้องดำเนินคดี ศาลพิพากษา ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๒๗/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๓/๒๕๕๐ ให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยจำเลย(ลูกหนี้) ยอมชำระเงินจำนวน ๒๕,๗๘๓ บาทและชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายแก้โจทก์ โดยผ่อนชำระเป็นรายงวดละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเวลา ๒๘ งวด หากผิดสัญญางวดใดงวดหนึ่งให้ถือว่าผิดนัดตามสัญญา ยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดชำระร้อยละ ๑๕ ต่อจากเงินต้นที่ค้าง

๕.จำเลยผิดนัดตามสัญญาประนีประนอมยอมความ กองทุนหมู่บ้านจึงร้องขอให้ศาลบังคับคดียึดทรัพย์สินของจำเลยออกขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก้โจทก์

หนังสือรับสภาพความผิด

เขียนที่.....

.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....
.....บัตรประชาชนเลขที่..... ตำแหน่ง.....
.....ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....
.....เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้.....

๑. กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ถนน.....
..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....
จังหวัด..... ตามสัญญาเงินกู้ฉบับที่ลงวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
.....เป็นเงินจำนวน..... บาท มีกำหนดชำระคืนภายใน..... ปี/ งวดรายเดือน บัดนี้
ข้าพเจ้าค้างชำระเงินกู้.....ปี/งวด เป็นเงินจำนวน..... บาท

๒. ข้าพเจ้าจะขอผ่อนชำระเงินต้นที่ยังคงค้างจำนวนดังกล่าวเป็นรายงวดๆ ละ
.....บาท
ดอกเบี้ย..... บาท กำหนดระยะเวลา..... ปี โดยขอผ่อนชำระงวดแรกวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
.....และงวดต่อไปภายในวันที่..... ของเดือน จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

๓. ในการนี้ ข้าพเจ้าได้นำ.....
มาเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

หากข้าพเจ้าผิดนัดไม่ชำระเงินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ข้าพเจ้ายินยอมเสียดอกเบี้ยในเงินต้นที่ค้างอยู่ในอัตราร้อยละ ต่อปี ตลอดทั้งเรียกค่าเสียหายต่างๆ อันจะมีขึ้นจากการที่ข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามหนังสือรับสภาพความผิดฉบับนี้ทุกประการ

ข้าพเจ้าได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือรับสภาพความผิดฉบับนี้ทุกประการจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพความผิด
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

หนังสือรับสภาพหนี้

เขียนที่.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....บัตรประชาชนเลขที่.....
.....ตำแหน่ง.....ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้กับ
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้

๑. กู้เงินกองทุน.....หมู่ที่.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
.....ไปตามสัญญาเงินกู้ฉบับที่ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เป็น
เงินจำนวน.....บาท มีกำหนดชำระคืน.....ปี/งวดรายเดือน บัดนี้ข้าพเจ้าค้างชำระเงินกู้
.....งวด เป็นเงินจำนวน.....บาท

๒. ข้าพเจ้าจะขอผ่อนชำระเงินต้นที่ยังคงค้างจำนวนดังกล่าวเป็นรายงวดๆ ละ.....
บาท ดอกเบี้ย.....บาท กำหนดระยะเวลา ปี โดยขอผ่อนชำระงวดแรกวันที่.....เดือน
.....พ.ศ.....และงวดต่อไปภายในวันที่.....ของเดือน จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

๓. ในการนี้ ข้าพเจ้าได้นำ.....
มาเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

หากข้าพเจ้าผิดนัดไม่ชำระเงินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ข้าพเจ้ายินยอมเสียดอกเบี้ย
ในเงินต้นที่ค้างอยู่ในอัตราร้อยละ ต่อปี ตลอดทั้งเรียกค่าเสียหายต่างๆ อันจะมีขึ้นจากการที่ข้าพเจ้าไม่
ปฏิบัติตามหนังสือรับสภาพความผิดฉบับนี้ทุกประการ

ข้าพเจ้าได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้ทุกประการจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็น
หลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

หนังสือยินยอมขอใช้หนี้แทน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....อายุ.....
.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....บัตรประชาชนเลขที่.....
.....ตำแหน่ง.....ขอทำหนังสือฉบับนี้ไว้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน.....เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบชำระหนี้แทนนาย/นาง/นางสาว.....ซึ่งได้

๑. กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ถนน.....
.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
.....ตามสัญญาเงินกู้ฉบับที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เป็นเงินจำนวน.....บาท มีกำหนดชำระคืน.....ปี/งวดรายเดือน บัดนี้คงค้างชำระเงินกู้.....งวด เป็นเงินจำนวน.....บาท

๒. ข้าพเจ้าจะขอผ่อนชำระเงินต้นที่ยังคงค้างจำนวนดังกล่าวเป็นรายงวดๆ ละ.....บาท ดอกเบี้ย.....บาท กำหนดระยะเวลา.....ปี โดยขอผ่อนชำระงวดแรกวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และงวดต่อไปภายในวันที่.....ของเดือนจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

๓. ในการนี้ ข้าพเจ้าได้.....มาเป็นหลักประกันในการชำระหนี้

หากข้าพเจ้าผิดนัดไม่ชำระเงินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ข้าพเจ้ายินยอมเสียดอกเบี้ยในเงินต้นที่ค้างอยู่ในอัตราร้อยละ.....ต่อปี ตลอดทั้งเรียกค่าเสียหายต่างๆ อันจะมีขึ้นจากการที่ข้าพเจ้าไม่ปฏิบัติตามหนังสือฉบับนี้ทุกประการ

ข้าพเจ้าได้อ่านและมีความเข้าใจในหนังสือยินยอมขอใช้หนี้แทนฉบับนี้ทุกประการจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพความผิด.....ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน.....ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน.....ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)(.....)

คณะที่ปรึกษา

๑.นายณรงค์	บุญศิริรักษ์
๒.นางสาวปรีศนา	โกศลละสุต
๓.นายสุริชาติ	สายทอง
๔.นายเจตศักดิ์	สะอาดบุญเรือง
๕.นายสุรศักดิ์	อักษรกุล
๖.นายพัลลภ	ตันจรรย์ภรณ์
๗.นายทวีศักดิ์	นิติอาภรณ์

- ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน
 หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมกองทุนชุมชน
 หัวหน้ากลุ่มประสานแผนและข้อมูล
 หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาทุนชุมชน
 หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมองค์การการเงินชุมชน
 หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาทุนชุมชนตามแนวพระราชดำริ
 หัวหน้ากลุ่มงานนิติการ

ผู้รวบรวม

๑. นางอำนวยการ	เอียดสกุล
๒. นางสาวสิริธร	อาจหาญ

- นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
 นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ